

Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszer

Gyakran ismételt kérdések

Jelen GyIK-ban a felmerült kérdésekre rövid válaszok találhatóak, az egyes témákban a bővebb leírást a letölthető Útmutatókban talál az alábbi honlapon:

www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/erdeszeti_igazgatosag/erdeszet_szakteruletek/monitoring/OENyR

A GyIK-ban található kérdések

1. Szelídgesztenye gubacsdarázs károsítást észleltem. Mit tegyek?
2. Zárlati károsítót észleltem. Mit tegyek?
3. Március 30-án és április 4-én is észleltem kárt. Beküldhetem mindkét káreseményt ugyanazon a lapon, 1. negyedévre?
4. Elegendő-e ha csak a védekezés állapotát vagy módját adom meg?
5. A jel oszlopot mikor töltssem ki?
6. A téli és nyári vadkárkódok helyett mit használhatok?
7. Mire és hogyan használható az újonnan bevezetett túráskár (215)?
8. Hogyan használjam a vadkár – rágás (212) és a faegyed vezérhajításának lerágása (209) kódokat a károk együttes fellépésekor?
9. Hogyan számítsam a gyakoriságot és a kárerélyt termésfelevésnél (210)? Hogyan számítsam a gyakoriságot és a kárerélyt, ha mesterséges makkvetésben ette fel a disznó a makkot?
10. Hogyan jelenthetek szél által okozott károsítást?
11. Hogyan értelmezhető az új rendszerben a károsítás mértékének megadása?
12. Az általam szakirányított területeken árvíz- és belvízkárt is észleltem. Ezeket nyári vízkárként kell bejelentennem?
13. Belvíz- illetve árvíz-kár esetében hogyan kell megadnom a gyakoriságot és a kárerélyt?
14. Falopást észleltem az erdőben. Milyen kárkódot adjak meg a kárbejelentő lapon?
15. Az erdőt rendszeresen lopják. Milyen gyakran szükséges bejelentést tennem?
16. Milyen módon jelentsem az észlelt kárt, ha erdészeti szakszemélyzet vagyok, de nem jogosult?
17. Az erdőben olyan kárt észleltem, melynek besorolását a meglévő kár-kódtábla alapján nem tudtam elvégezni. Mi a teendő ilyenkor?
18. Mint erdészeti szakszemélyzet eleget teszek-e az erdőgazdálkodó felé való értesítési kötelezettségemnek azzal, ha a kitöltött kárbejelentő lapot aláíratom az erdőgazdálkodóval?
19. Állami erdőgazdaságnál az erdésznek, mint erdőgazdálkodónak, vagy az ott alkalmazásban lévő jogosult szakszemélyzetnek kell a „B” típusú Erdővédelmi kárbejelentő **lapot beküldenie?**

20. Állami erdőgazdaságnál jogosult szakszemélyzet a kerületvezető erdész és a ágazatvezető/erdőgondnok is. Ez esetben az erdészet területéről kitől elvárt az Erdővédelmi kárbejelentő lapok kitöltése és beküldése?
21. Jogosult erdészeti szakszemélyzetként több magánerdő-gazdálkodóval is szerződést kötöttem. Mi a teendő, ha egyik erdőgazdálkodó erdejében sem volt erdőkár?
22. Jogosult erdészeti szakszemélyzetként több magánerdő-gazdálkodóval is szerződést kötöttem. Mi a teendő, ha csak az egyik erdőgazdálkodó erdejében volt erdőkár?
23. Jogosult erdészeti szakszemélyzetként több magánerdő-gazdálkodóval is szerződést kötöttem. Mi a teendő, ha több erdőgazdálkodó erdejében is volt erdőkár?
24. Jogosult erdészeti szakszemélyzet vagyok, és az általam kezelt erdőterületen az adott negyedévben nem történt károsítás/káresemény. Fel kell sorolnom valamennyi erdőrészletet, amit kezelek?
25. Jogosult erdészeti szakszemélyzet vagyok, és az általam kezelt erdőterületen az adott negyedévben nem történt károsítás/káresemény. Milyen gyakorisággal kell beadni a „0”-ás Erdővédelmi kárbejelentő lapot?
26. A káreseménnyel érintett erdőterületek pontos beazonosításához segítségre lenne szükségem. Van-e ehhez böngészhető térkép?
27. Olyan erdőterületeket kezelek, amelyekre jelenleg nem egyértelmű az erdőrészletek azonosítása (pl.: folyamatban van az erdőtervezés). Így a károsítás pontos helyét nem tudom megadni a „Helység, Tag, Részlet” rovatban.

1. Szelídgesztenye gubacsdarázs károsítást észleltem. Mit tegyek?

2014. október 1-től a szelídgesztenye gubacsdarázs kikerült a zárlati károsítók listájából. Észlelése esetén az Erdővédelmi kárbejelentő lapot 1045-ös kárkóddal kell kitölteni és beküldeni.

2. Zárlati károsítót észleltem. Mit tegyek?

A zárlati károsítók felismerését segítő tünetismertető lapok megtalálhatóak a honlapon. Észlelésük esetén AZONNAL értesíteni kell a NÉBIH Erdészeti Igazgatóságot. Az EKB lapok kitöltésekor a Jel oszlopba a zárlati károsítónak megfelelő „Z” betű beírása kötelező.

3. Március 30-án és április 4-én is észleltem kárt. Beküldhetem mindkét káreseményt ugyanazon a lapon, 1. negyedévre?

Nem. Az első negyedéves észlelési idő január 1. – március 31. Az első negyedéves lapok beküldési határideje április 8. Az április 4-ei észlelés már a második negyedévhez tartozik, így azt külön lapon, második negyedévesként kell elküldeni július 8-ig.

4. Elegendő-e ha csak a védekezés állapotát vagy módját adom meg?

Nem. A védekezés megadása nem kötelező, de a mód/állapot kitöltése a másik mező kitöltési kötelezettségét is magával vonja. Tehát nincs lehetőség csak a védekezés módjának, vagy csak az állapotának megadására.

5. A jel oszlopot mikor töltssem ki?

A-EKB lap esetén: mindig. Az A-EKB lap esetén kötelező kitölteni a jel oszlopot! Megadható az F (felülír), H (hozzáad) és Z (zárlati károsító).

B-EKB lap esetén: csak Zárlati károsító észlelése esetén „Z” betű beírásával adható meg. Egyéb esetekben B-EKB lapnál a jel oszlop kitöltése nem értelmezett, ugyanis ezeket a sorokat mindig felülír jelleggel kell megadni.

6. A téli és nyári vadkárkódok helyett mit használhatok?

A téli és nyári vadkárkódok (203-208) kivonásra kerültek 2014-től. Helyettük az alábbi kódok kerültek bevezetésre:

212: vadkár-rágás

213: vadkár-hántás

214: vadkár-dörzsölés

215: túraskár (makk, csemete)

7. Mire és hogyan használható az újonnan bevezetett túraskár (215)?

Természetes vagy mesterséges felújításnál a csemeték, és/vagy a termés vad általi bolygatásakor keletkező kár leírására szolgál. Gyakoriságként a károsított és az épen maradt termés (vagy csemete) arányát, kárerőlynek pedig az egyes egyedeken bekövetkezett sérülés átlagértékét kell meghatározni.

8. Hogyan használjam a vadkár – rágás (212) és a faegyed vezérhajtásának lerágása (209) kódokat a károk együttes fellépésekor?

Amennyiben a vadkár rágást (100% kárerély) okozott az érintett egyedeken, akkor csak a vadkár – rágás (212) kódot használja. Ha markánsan elkülöníthető a kétféle kártétel, és a vezérhajtás-rágott egyedek nem szenvedtek mennyiségi kárt, akkor használja a faegyed vezérhajtásának lerágása (209) kódot és a vadkár – rágás (212) kódot is.

9. Hogyan számítsam a gyakoriságot és a kárerélyt termésfelevésnél (210)? Hogyan számítsam a gyakoriságot és a kárerélyt, ha mesterséges makkvetésben ette fel a disznó a makkot?

A *gyakorisággal* megadható, hogy az érintett területen belül mekkora a ténylegesen bolygatott terület érintett területhez viszonyított százalékos aránya.

A *kárerély* kitöltése: megbecsüljük a felevett termés arányát a lehullott terméshez képest %-ban. Megbecsüljük, hogy az adott területen a mindenkor várható optimális termést 100 %-nak véve, milyen arányú volt a jelenlegi termés és ennek az értékével korrigáljuk (szorozzuk) a korábban megbecsült felevett termés arányát, megkapva ezzel az erély rögzítendő értékét. Ügyeljünk arra, hogy ez a korrekció csak csökkentheti a felevett termésnél becsült arány értékét.

Mesterséges makkvetésnél egyszerűbb a kármeghatározás, itt az *érintett terület* termésfelevéssel károsított területi hányada adja a *gyakorisági* százalékot, a *kárerély* százaléka pedig az „felevett makk/elvetett makk” arányából adódik.

10. Hogyan jelenthetek szél által okozott károsítást?

Széldöntés (618) alkalmazható a faegyed kidöntését (a faegyed gyökerestül kifordul) okozó szélkár esetén (kárerély 100% minden esetben).

Széltörés (619) alkalmazható a faegyed részleges (koronatörések, törzstörés) vagy közel teljes hiányát (csak törzscsonk marad) okozó szélkárnál (kárerély 1-100%).

11. Hogyan értelmezhető az új rendszerben a károsítás mértékének megadása?

A károsítás mértékét kétféle paraméterrel, együttesen kell meghatározni.

A károsítással *érintett területen* az adott fafajra vonatkozó károsított faegyedek aránya a *gyakoriság*.

A fenti faegyedeknél tapasztalt károk átlagos erőssége pedig a *kárerély*.

A károsításról pontos képet csak mindkét jellemző megadásával kapunk.

Példaként:

Van egy cseres-erdeifenyves faállományú részlet, amiben körülbelül minden negyedik cseren szemrevételezés alapján tíz százalékos Lymantria rágás miatti lombfelület hiányt észleltünk.

Kitöltés módja: Fafaj a cser, a károsítás gyapjaslepke hernyórágás, érintett terület a részlet területe lesz (R-ként is jelölhető az érintett terület oszlopában), a gyakoriság 25%, a kárerély pedig 10%.

12. Az általam szakirányított területeken árvíz- és belvízkárt is észleltem. Ezeket nyári vízkárként kell bejelentennem?

Nem, a nyári vízkár kódja (608) megszűnt, ezzel kapcsolatosan két új kárkód került bevezetésre, a belvíz (620) és az árvíz (621) károk megjelölésére, így egyértelműen két részre választva a korábbi nyári vízkárt. Amennyiben ilyen típusú kárt kíván bejelenteni az Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszerbe, kérjük, használja az említett kódok valamelyikét.

13. Belvíz- illetve árvíz-kár esetében hogyan kell megadnom a gyakoriságot és a kárérélyt?

Belvíz- illetve árvíz-kár esetében is a gyakoriság a vízzel érintett faegyedek arányát jelenti az érintett területen, tehát ha adott egy erdőrészlet, amin a vízzel érintett terület 1,2 ha, ahol minden egyes fa vízben áll, akkor a gyakoriság 100%. A kárérély az érintett területen – elsősorban a lombvesztés alapján – károsodott egyedek átlagos károsodását mutatja. Ha az érintett területen található faegyedek elpusztultak, akkor a kárérély 100% (mennyiségi kár).

14. Falopást észleltem az erdőben. Milyen kárkódot adjak meg a kárbejelentő lapon?
Az illegális fakitermelést Falopás (704) kárként kell kódolni. Egyedre vonatkoztatott kárérélye csak 100% lehet.

15. Az erdőmet rendszeresen lopják. Milyen gyakran szükséges bejelentést tennem?
Negyedévenként mindenképpen ki kell tölteni és benyújtani „A” vagy „B” típusú Erdővédelmi kárbejelentő lapot, de gyakoribb jelentéseket is tehet az erdőgazdálkodó vagy a jogosult erdészeti szakszemély az újonnan észlelt falopásokról.

16. Milyen módon jelentsem az észlelt kárt, ha erdészeti szakszemélyzet vagyok, de nem jogosult?

Ez esetben az „A” típusú kárbejelentő lapon lehet a kárt jelezni. A nyomtatvány letölthető a következő címről:

https://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/erdeszeti_igazgatosag/erdeszet_sza_kterulet_ek/monitoring/OENyR

Az EKB lapokat postai úton vagy elektronikus formában kell eljuttatni az erdészeti hatósághoz. A kárbejelentő lapon státuszként az *ESZ* (erdészeti szakszemélyzet) rövidítés alkalmazandó.

17. Az erdőben olyan kárt észleltem, melynek besorolását a meglévő kár-kódtábla alapján nem tudtam elvégezni. Mi a teendő ilyenkor?

A kódjegyzékben tételesen nem szereplő kárt „Ismeretlen kár”-ként kell kódolni, a kód: 000. Ekkor a megjegyzésben fel kell tüntetni a tényleges károsítót. Amennyiben indokolt, a későbbiekben külön kód kerül kiosztásra az adott károsításnak, ezzel bővíthet a kódlista.

18. Mint erdészeti szakszemélyzet eleget teszek-e az erdőgazdálkodó felé való értesítési kötelezettségemnek azzal, ha a kitöltött kárbejelentő lapot aláíratom az erdőgazdálkodóval?

Igen.

19. Állami erdőgazdaságnál az erdésznek, mint erdőgazdálkodónak, vagy az ott alkalmazásban lévő jogosult szakszemélyzetnek kell a „B” típusú Erdővédelmi kárbejelentő lapot beküldenie?

Az erdővédelmi kárbejelentő lapot az erdésznek az erdészknél alkalmazásban lévő jogosult szakszemélyzetnek (leggyakoribb esetben a kerületvezető erdész) kell kitölteni és aláírni. Ezt követően a kárbejelentőket az erdész összesgyűjtheti és azokat egyben is beküldheti.

20. Állami erdőgazdaságnál jogosult szakszemélyzet a kerületvezető erdész és a ágazatvezető/erdőgondnok is. Ez esetben az erdész területéről kitől elvárt az Erdővédelmi kárbejelentő lapok kitöltése és beküldése?

Minden esetben annak kell kitöltenie a bejelentőt, aki észlelte a károsítást. A legtöbb esetben ez a kerületvezető erdész, így neki kell kitölteni és aláírni a kárbejelentő lapot. Ebben az esetben azonban lehetőség van arra, hogy az ágazatvezető/erdőgondnok (esetleg magasabb beosztású erdész) összesgyűjtse, szakmailag kontrolálja, és egyben megküldje azokat az erdészeti hatóság részére.

21. Jogosult erdészeti szakszemélyzetként több magánerdő-gazdálkodóval is szerződést kötöttem. Mi a teendő, ha egyik erdőgazdálkodó erdejében sem volt erdőkár?

Ebben az esetben a jogosult erdészeti szakszemélyzetnek nem kell gazdálkodónként kitölteni kárbejelentő lapot, hanem elegendő a IV. negyedében egy darab „0”-ás jelű kárbejelentő lapot megküldeni. Ezzel igazolja, hogy az ő működési területén (az egyes erdőgazdálkodói területektől függetlenül) nem észlelt erdőkárt.

22. Jogosult erdészeti szakszemélyzetként több magánerdő-gazdálkodóval is szerződést kötöttem. Mi a teendő, ha csak az egyik erdőgazdálkodó erdejében volt erdőkár?

Ekkor a jogosult erdészeti szakszemélyzetnek nem kell gazdálkodónként kitölteni kárbejelentő lapot, hanem elegendő egy kárbejelentő lapot beküldeni, amin az adott kár szerepel. A többi erdőgazdálkodó területéről már nem kell külön „0-ás” kárbejelentő lapot megküldeni. Így ezzel azt is igazolja, hogy a többi erdőgazdálkodó területén nem észlelt erdőkárt.

23. Jogosult erdészeti szakszemélyzetként több magánerdő-gazdálkodóval is szerződést kötöttem. Mi a teendő, ha több erdőgazdálkodó erdejében is volt erdőkár?

Amennyiben a jogosult erdészeti szakszemélyzet az A-EKB lapot használja bejelentésre, akkor nem kell erdőgazdálkodónként kitölteni kárbejelentő lapokat, hanem elegendő egy^{*} kárbejelentő lapot beküldeni, és azon valamennyi erdőkárt feltüntetni.

Ha a „B” típusú EKB lapot használja, mert később, hatósági eljárás során bizonyítékként szeretné felhasználni, akkor az érintett területekről erdőgazdálkodónként kell a kárbejelentőlapokat kitölteni.

Amennyiben az egy lapon lévő sorok száma nem elegendő a károk felsorolásához, akkor az új lapon folytatandó!

24. Jogosult erdészeti szakszemélyzet vagyok, és az általam kezelt erdőterületen az adott negyedévben nem történt károsítás/káresemény. Fel kell sorolnom valamennyi erdőrészletet, amit kezelek?

Nem. Mindig csak a károsítással érintett területeket kell azonosítani és felsorolni. Ha nem történt kár, akkor elegendő évente egy darab „0”-ás lapot beadni a VI. negyedévben, és azon nem kell felsorolni a területeket.

25. Jogosult erdészeti szakszemélyzet vagyok, és az általam kezelt erdőterületen az adott negyedévben nem történt károsítás/káresemény. Milyen gyakorisággal kell beadni a „0”-ás Erdővédelmi kárbejelentő lapot?

A bejelentések könnyítése végett a „0”-ás erdővédelmi kárbejelentő lapot elegendő csak évente egyszer, a IV. negyedévben beküldeni. E lehetőség csak akkor áll fent, ha az adott naptári évben a szakszemély az által kezelt egyik területen sem észlelt káreseményt.

26. A káreseménnyel érintett erdőterületek pontos beazonosításához segítségre lenne szükségem. Van-e ehhez böngészhető térkép?

Igen. A területek beazonosításához egy digitális, erdőtérkép található a <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> címen, ahol helység, erdőtag és akár erdőrészlet pontossággal is lehet keresni.

27. Olyan erdőterületeket kezelek, amelyekre jelenleg nem egyértelmű az erdőrészletek azonosítása (pl.: folyamatban van az erdőtervezés). Így a károsítás pontos helyét nem tudom megadni a „Helység, Tag, Részlet” rovatban.

Ilyen átmeneti helyzetben az is megfelelő, ha a korábban hatályos erdőterv szerinti erdőrészlet azonosítóval adja meg a károsítás helyét, és ilyen esetben a megjegyzésben fel kell tüntetni az adott erdőterv évét.

További megoldás lehet a károsítás feltételezett súlypontjának koordinátákkal való megadása, de csak „A” típusú lapok esetén.